

O‘zbekiston
Metama’lumot
Xodimlar harakati

Ishlab chiqilgan sana: 25.08.2020 yil

Oxirgi yangilangan sana: 24.09.2021 yil

0. Asoslar

0.1 Qonuniy asoslar

0.1.1 Statistik ma’lumotlarni yig‘ish, qayta ishlash va tarqatish uchun javobgarlik

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

Davlat statistika qo‘mitasi 2021-yil 11-avgustda qabul qilingan “Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi [Qonuniga](#) muvofiq mustaqil ravishda o‘z faoliyatini yuritadi.

Ushbu Qonunning rasmiy statistika sohasidagi munosabatlarni tartibga soladi. Qonunning amal qilishi rasmiy statistikani tayyorlovchilarga va undan foydalanuvchilarga, respondentlarga hamda ma‘muriy ma’lumotlarni yetkazib beruvchilarga, shuningdek ular o‘rtasida yuzaga keladigan, rasmiy statistikani tayyorlash, tarqatish va muvofiqlashtirish bilan bog‘liq bo‘lgan munosabatlarga nisbatan tatbiq etiladi.

2017-yil 2-sentyabrda tasdiqlangan va Davlat statistika qo‘mitasining vakolatlari, funksiyalari va tarkibini aniqlab beradigan “O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi to‘g‘risida [Nizom](#)”ga muvofiq Davlat statistika qo‘mitasi milliy statistika tizimini muvofiqlashtirish, monitoring va nazorat qilishga mas‘ul, shuningdek ma’lumotlarni yig‘ish, qayta ishlash, tahlil qilish va tarqatish bo‘yicha asosiy organ bo‘lib hisoblanadi. Shu bilan birga, xalqaro standartlarga mos yagona statistika uslubiyati bilan ta‘minlash vazifalarini bajaradi.

Rasmiy statistika to‘g‘risidagi Qonunning 14-moddasiga muvofiq davlat statistika organlari quyidagi huquqlarga ega:

- davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlaridan, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlaridan, banklardan hamda boshqa tashkilotlardan statistika kuzatuv shakllarini olish va statistika kuzatuv ma’lumotlaridan statistika maqsadlarida foydalanish;
- statistik birliklar faoliyatining statistika kuzatuvlarini o‘tkazish va olingan birlamchi ma’lumotlardan statistika maqsadlarida foydalanish;
- jismoniy shaxs bo‘lgan respondentlarni statistika kuzatuvlarida ishtirok etganligi uchun rag‘batlantirishni amalga oshirish;
- davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlaridan, shuningdek boshqa tashkilotlardan statistika dasturlarini bajarish uchun zarur bo‘lgan axborotni so‘rash hamda olish;
- rasmiy statistikani tayyorlash uchun zarur bo‘lgan statistika ma’lumotlarini yig‘ishga jismoniy va yuridik shaxslarni qonunchilikka muvofiq shartnoma asosida jalb etish;
- statistika ma’lumotlarini yig‘ish, ularga ishlov berish, ularni umumlashtirish, tahlil qilish, tarqatish va saqlashning zamonaviy usullari va vositalaridan foydalanish hamda ularni milliy statistika tizimiga joriy etish;
- statistika ma’lumotlarini taqdim etish bilan bog‘liq qoidabuzarliklar aniqlangan taqdirda, ularni

bartaraf etish haqida ko'rsatmalar berish va statistika ma'lumotlariga tegishli tuzatishlar kiritish;
- statistika hisobotlarini taqdim etish tartibini buzgan mansabdor shaxslarga nisbatan ma'muriy jazo choralarini qonunga muvofiq o'z vakolatlari doirasida qo'llash.

2017-yil 12-sentyabrdagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining F-5054-son farmoyishiga muvofiq, mamlakatdagi iqtisodiy va moliyaviy ma'lumotlar Xalqaro Valyuta Fondining kengaytirilgan umumiy ma'lumotlar tarqatish tizimi (k-MTUT)ga to'g'ri kelishi va uning doirasida muvofiqlashtirilishi kerak.

0.1.2 Ma'lumot ishlab chiqaruvchi tashkilotlar o'rtasida ma'lumotlar almashinuvi va muvofiqlashtirish

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 11-moddasiga asosan rasmiy statistikani tayyorlovchilar statistika ma'lumotlarini ishlab chiqishda xalqaro darajada tavsiya etiladigan tushunchalarga, tasniflarga va uslubiyatga amal qiladi.

Vakolatli davlat organi rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilarining faoliyatini statistika dasturlari doirasida muvofiqlashtiradi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar statistika ma'lumotlarini tayyorlash uslubiyatini o'z vakolatlari doirasida muvofiqlashtiradi.

Rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilarining statistika uslubiyatlarida xalqaro tavsiyalarga nomuvofiqlik aniqlangan taqdirda vakolatli davlat organi statistika uslubiyatlari auditi yakunlariga ko'ra ushbu tayyorlovchilarga ijro etilishi majburiy bo'lgan taqdimnomalar kiritish huquqiga ega.

Milliy statistika tizimiga kiruvchi rasmiy statistikaning boshqa tayyorlovchilari tomonidan statistika ma'lumotlarini shakllantirish va vakolatli davlat organi bilan axborot almashinuvini ta'minlash uchun mas'ul bo'lgan bo'linmalar tashkil etiladi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar hamda ma'muriy ma'lumotlarni yetkazib beruvchilar o'zlarida mavjud bo'lgan statistika ma'lumotlarini va (yoki) ma'muriy ma'lumotlarni vakolatli davlat organiga statistika dasturlarida belgilangan tartibda va muddatlarda bepul taqdim etadi.

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 10-moddasiga asosan, Statistika kengashi vakolatli davlat organi huzuridagi rasmiy statistikaning rivojlantirilishi, faoliyat ko'rsatishi va muvofiqlashtirilishi masalalari bo'yicha kollegial maslahat organidir.

Statistika kengashining tarkibi davlat boshqaruvi organlarining, ilmiy-tadqiqot tashkilotlarining, nodavlat notijorat tashkilotlarining vakillari, shuningdek statistika bo'yicha milliy ekspertlar orasidan tuziladi.

0.1.3 Respondentlar individual ma'lumotlarining maxfiyligi

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

"Rasmiy statistika to'g'risida"gi Qonunning 27-moddasiga asosan, rasmiy statistikani tayyorlovchilar tasarrufidagi mavjud individual ma'lumotlardan faqat statistika maqsadlarida, jamlanma statistika ma'lumotlarini shakllantirish uchun foydalaniladi.

Davlat organlari, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari va boshqa tashkilotlar, shu jumladan xalqaro tashkilotlar tomonidan individual ma'lumotlardan tergov, nazorat qilish, sud muhokamasi, ma'muriy qarorlar qabul qilish maqsadida yoki jismoniy va yuridik shaxslarga yoki uy xo'jaliklariga taalluqli boshqa maqsadlarda foydalanilishi mumkin emas.

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi to‘g‘risida Nizomda, Davlat statistika qo‘mitasi yuridik va jismoniy shaxslarning, shu jumladan, yakka tartibdagi tadbirkorlar faoliyatining statistika kuzatuvlarini olib borish va olingan ma‘lumotlardan statistika maqsadlarida foydalanish huquqiga ega ekanligi hamda olingan statistik ma‘lumotlarning maxfiylikini va davlat sirlariga ega bo‘lgan statistik ma‘lumotlarning himoya qilinishini ta‘minlashi belgilab qo‘yilgan.

Davlat statistika qo‘mitasi xodimlari axloq kodeksiga, shu jumladan maxfiylik printsiplariga rioya qilishlari, o‘zlarining vazifalarini bajarishda ularga taqdim etilgan har qanday individual ma‘lumotlarni oshkor qilmasliklari kerak.

Ularni lavozimga tayinlash paytida majburiyatlari haqida ma‘lumot beriladi. Davlat statistika qo‘mitasining har bir xodimi ma‘lumotlarni oshkor qilmaslik majburiyatini o‘z ichiga olgan shartnomaga qo‘l qo‘yishi shart.

0.1.4 Statistika hisobotlarni taqdim etish

O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 14-moddasiga asosan, davlat statistika organlari davlat va xo‘jalik boshqaruvi organlaridan, fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlaridan, banklardan hamda boshqa tashkilotlardan statistika kuzatuv shakllarini olish huquqiga ega. O‘zbekiston Respublikasining Ma‘muriy javobgarlik to‘g‘risidagi [kodeksining](#) 215-moddasiga muvofiq mansabdor shaxslarning statistika kuzatuvini olib borish uchun zarur bo‘lgan hisobot va boshqa ma‘lumotlarni taqdim etmaslikda ifodalangan statistika hisobotlarini taqdim etish tartibini buzishi, hisobot ma‘lumotlarini buzib ko‘rsatishi yoki hisobotlarni taqdim etish muddatlarini buzishi bazaviy hisoblash miqdorining yetti baravaridan o‘n baravarigacha miqdorda jarima solishga sabab bo‘ladi.

“Rasmiy statistika to‘g‘risida”gi Qonunning 16-moddasiga asosan, Statistika dasturlariga binoan statistika kuzatuvlarini o‘tkazish chog‘ida respondentlar rasmiy statistikani tayyorlovchilarga ishonchli va to‘liq ma‘lumotlarni rasmiy statistikani tayyorlovchi tomonidan belgilangan tartibda va muddatlarda bepul taqdim etishi shart.

0.2 Resurslar

0.2.1 Kadrlar, moddiy-texnika bazasi, kompyuter vositalari va moliyalashtirish

Mehnat resurslari balansi, bandlik va mehnatga haq to‘lash ko‘rsatkichlarini shakllantirish bo‘limida 7 ta xodim, viloyat boshqarmalari demografiya va mehnat bo‘limlarida o‘rtacha 5 tadan xodim ishlaydi.

Umuman olganda belgilangan maqsadga erishish uchun yuridik shaxslar tomonidan belgilangan xodimlar harakatining statistik ma‘lumotlarni shakllantirish bo‘yicha qo‘yilgan topshiriqlarni bajarish uchun xodimlar soni yetarli, xodimlar saqlash va ko‘nikmalarni rivojlantirish bo‘yicha qo‘yilgan topshiriqlarni bajarishni ta‘minlaydi.

Hamma xodimlar oliy ma‘lumotga ega. Davlat statistika qo‘mitasining Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar institutida mehnat statistikasi bo‘yicha doimiy 2 yilda 1 marta xodimlarning malakasini oshirib o‘qitish ishdagi ko‘nikmalarini qo‘llab-quvvatlashga va rivojlantirishga yordam beradi.

Har bir ish o‘rni lokal tarmoqqa ulangan shaxsiy kompyuter bilan ta‘minlangan. Dastur ta‘minoti doimiy ravishda yangilanadi, qo‘yilgan va yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan masalaga javob

beradi.

1. Begʻarazlik

1.1 Kasbiy mahorat

1.1.1 Statistikaning xolisligi

Oʻzbekiston Respublikasi Davlat statistika qoʻmitasi

“Rasmiy statistika toʻgʻrisida”gi Qonunining 6-moddasiga asosan, rasmiy statistikasining asosiy printsiplari, jumladan begʻarazlik va xolislik hisoblanadi.

“Rasmiy statistika toʻgʻrisida”gi Qonunining 13-moddasiga asosan, Davlat organlari, boshqa tashkilotlar va ularning mansabdor shaxslari davlat statistika organlarining ushbu Qonunga muvofiq amalga oshirilayotgan faoliyatiga aralashishga haqli emas.

Hududiy statistika boshqarmalari, tumanlarning (shaharlarning) statistika boʻlimlari mahalliy davlat hokimiyati organlaridan mustaqil boʻlib, bevosita vakolatli davlat organiga boʻysunadi.

Mazkur statistik maʼlumotni ishlab chiqishda boshqa davlat organlarining aralashishiga yoʻl qoʻyilmagan va kasbiy mustaqillik toʻliq taʼminlangan.

Kadrlarni tanlab olish va ularni yuqori lavozimlarga tayinlashda, ularning statistika sohasida tajribasi va kasbiy malakasi eʼtiborga olinadi. Boshqarma xodimlari malakasini oshirish Davlat statistika qoʻmitasi huzuridagi Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar instituti tomonidan tashkil etiladigan oʻquv kurslarida hamda xalqaro tashkilotlar tomonidan tashkil etiladigan oʻquv kurslari, oʻquv-amaliy seminarlarda ishtirokini taʼminlash orqali taʼminlanadi. Boshqarma xodimlari Kadrlar malakasini oshirish va statistik tadqiqotlar institutida tashkil etilgan oʻquv kurslarida maʼruzalar bilan ishtirok etadi. Ommaviy axborot vositalarida Boshqarma xodimlarining ilmiy maqolalarini eʼlon qilib borish tashkil etilgan.

1.1.2 Manbalar, uslublar va tarqatish usullarini tanlash

Oʻzbekiston Respublikasi Davlat statistika qoʻmitasi

“Rasmiy statistika toʻgʻrisida”gi Qonunining 33-moddasiga muvofiq:

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar rasmiy statistikaning sifatini doimiy asosda baholab boradi. Sifat kafolatini taʼminlash uchun rasmiy statistika rasmiy statistikaning qamrovi, tushunchalari, statistik birliklari va tasniflariga taalluqli umumiy prinsiplar hamda usullar asosida tayyorlanadi va tarqatiladi.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar rasmiy statistikaning sifatini yaxshilash maqsadida maʼlumotlarni tahlil etish va tahrir qilish, turli manbalardan olingan maʼlumotlarni birlashtirish, maʼlumotlarni statistika maqsadlarida bir-biriga bogʻlashni va solishtirishni amalga oshirish hamda baholashning statistik usullaridan foydalanish huquqiga ega.

Rasmiy statistikani tayyorlovchilar tayyorlash jarayonida foydalaniladigan manbalar va usullarni, shuningdek yakuniy maʼlumotlar toʻplamlarini hujjatlashtirib boradi. Rasmiy statistikadan foydalanuvchilar statistika maʼlumotlarining manbalari va ularni tayyorlash usullari hamda rasmiy statistika maʼlumotlarining sifati toʻgʻrisida metamaʼlumotlar yordamida xabardor qilinadi.

1.1.3 Statistik ma'lumotlarni noto'g'ri talqin qilish yoki undan noto'g'ri foydalanish bo'yicha sharh

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi to'g'risidagi Nizomda (15-band) Davlat statistika qo'mitasi rasmiy statistik ma'lumotlardan noto'g'ri foydalanish va talqin qilish holatlarini ko'rib chiqish hamda ular bo'yicha tushuntirishlar berish huquqiga ega ekanligi belgilab qo'yilgan.

Unga ko'ra, Davlat statistika qo'mitasi statistik ma'lumotlarni noto'g'ri talqin qilish va statistik ma'lumotlardan noto'g'ri foydalanilganda o'z izohini berishi mumkin.

1.2 Shaffoflik

1.2.1 Statistik ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash va tarqatish qoidalari va tartibining oshkoraligi

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

“Rasmiy statistika to'g'risida”gi Qonunning 6-moddasiga binoan, rasmiy statistikaning asosiy printsiplari tushunarlik va shaffoflik. Statistik ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash va tarqatish bo'yicha shartlar O'zbekiston Respublikasining statistikaga oid qonun hujjatlarida keltirilgan. Ushbu qonunchilik choralari veb-saytga joylashtirilgan va jamoatchilikni ular bilan tanishish imkoniyati mavjud. “Rasmiy statistika to'g'risida”gi Qonun va statistik ma'lumotlarni ishlab chiqish va tarqatish muddatlari aniq ko'rsatilgan statistika dasturi Qo'mita rasmiy veb-saytiga (www.stat.uz) joylashtirilgan. Qonun Oliy Majlis byulletenida, normativ-huquqiy hujjatlar bazasi (norma), shuningdek Adliya vazirligining www.lex.uz manzilida joylashgan ma'lumotlar bazasida ham mavjud. Statistik ma'lumotlarni shakllantirish uchun respondentlar tomonidan taqdim etiladigan statistika hisoboti shakllari Qo'mita rasmiy veb-saytida foydalanuvchilar uchun oldindan e'lon qilinadi.

1.2.2 Hukumatning statistik ma'lumotlar e'lon qilinishidan oldin ko'rishning ichki imkoniyati

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

Hukumat Davlat statistika qo'mitasi tomonidan tayyorlangan statistik ma'lumotlarni ularni e'lon qilish vaqtidan oldin ko'rish imkoniyatiga ega emas. Statistik ma'lumotlarni tarqatishda davlat statistika organlari mustaqildir. Davlat organlarining aralashuviga yo'l qo'yilmaydi (“Rasmiy statistika to'g'risida”gi Qonunning 13-moddasi). Faqat Qo'mita raisi, uning o'rinbosarlari va mas'ul xodimlar statistik ma'lumotlar e'lon qilinishidan oldin ularni ko'ra oladi.

1.2.3 Statistik ma'lumotlarning atributlari (belgilari)

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

Jamoatchilikka e'lon qilinayotgan bosma statistik nashrlar, axborotnomalar, ommaviy axborot vositalarida berilayotgan ma'lumotlarning Davlat statistika qo'mitasi tomonidan ishlab chiqilganligi uning logotipi va izohlari orqali aniq belgilanadi.

1.2.4 Uslubiyatlar, ma'lumotlar manbasi va statistik usullardagi asosiy o'zgarishlar haqida oldindan xabardor qilish

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

Yangi uslubiyatga o'tishdan, mavjud uslubiyatlar va usullarga sezilarli o'zgartirishlar kiritishdan oldin Davlat statistika qo'mitasi jamoatchilikni oldindan xabardor qiladi. Davlat statistika qo'mitasi o'z rasmiy veb-saytida foydalanuvchilarni qanday o'zgarishlar kutayotganini tushuntiruvchi tegishli uslubiy ko'rsatmalarni joylashtiradi. Maqolalar, yangiliklar va matbuot anjumanlarida kutilayotgan o'zgarishlar jamoatchilikka yetkaziladi.

1.3. Axloq me'yorlari

1.3.1 Xodimlarning axloq me'yorlari bo'yicha ko'rsatmalar

O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

Davlat statistika qo'mitasi xodimlari uchun Odob-axloq qoidalari tasdiqlangan. Ular axloq kodeksiga, shu jumladan maxfiylik printsipiga rioya qilishlari, o'zlarining vazifalarini bajarishda ularga taqdim etilgan har qanday ma'lumotlarni oshkor qilmasligi kerak. Ular lavozimga tayinlanayotganda ushbu majburiyatlar haqida tushuntirishlar beriladi. Davlat statistika qo'mitasi xodimi individual ma'lumotlarni oshkor qilmaslik majburiyatini olgan shartnoma tuzishi shart.

2. Uslubiyat

2.1 Konsepsiya va tushunchalar

2.1.1 Konsepsiya va tushunchalar

Xodimlar harakati bo'yicha konsepsiya va ta'riflar Xalqaro mehnat tashkiloti (XMT) standartiga hamda MDH hamdo'stlik mamlakatlari tajribasiga asoslangan.

Xodimlar harakati bu – ishga qabul qilish, ishdan bo'shash va boshqa lavozimga o'tish natijasida korxonalar va tashkilotdagi xodimlar sonining o'zgarishi.

Xodimlar harakatining sabablari: ishga layoqatsizlik yoshiga to'lish va nafaqaga chiqish; harbiy xizmatga chaqirish va harbiy xizmatni tamomlash; yashash joyini o'zgartirish, yashash joyiga yaqin joyda ishlash; kasbiy ta'lim olish va mutaxassisligi bo'icha ish bilan ta'minlash; oylik maoshi darajasi bilan mehnat shartlari bilan (ish tartibi, og'ir ish sharoiti, qiyin jamoaviy munosabatlar) qoniqmaslik, xodimlar sonini qisqartirish.

Ishga qabul qilish aylanmasi koeffitsienti bu ma'lum davrdagi ishga qabul qilingan xodimlar sonini shu davrdagi o'rtacha xodimlar soniga bo'lish.

Ishdan bo'shatish koeffitsienti ushbu davrda ishdan bo'shatilgan xodimlar sonini shu davrdagi o'rtacha xodimlar soniga bo'lish.

To'liq aylanish koeffitsienti bu - ma'lum davrdagi ishga qabul qilingan va ishdan bo'shagan xodimlar sonini qo'shib, shu davrdagi o'rtacha xodimlar soniga bo'lish.

Kadrlar almashinuvi koeffitsienti bu ishga qabul qilinganlar va ishdan bo'shaganlar o'rtasidagi farqning o'rtacha davrdagi ishchilar soniga nisbati.

Ko'rsatkichlarni hisobga olish metodologiyasi O'zbekiston Respublikasining qonuni bilan tasdiqlangan Mehnat kodeksi (21.12.1995 y. № 161-I) asosida amalga oshiriladi.

2.2 Statistik qamrov

2.2.1 Statistik qamrov

2.2.1.1 Ma'lumotlarning statistik qamrovi

Ma'lumotlarning geografik qamrovi Qoraqalpog'iston Respublikasi, 12 ta viloyat va Toshkent shahrini o'z ichiga oladi.

Tarmoqlar qamrovi: Barcha iqtisodiy faoliyat turlari iqtisodiy faoliyat turlari klassifikatoriga IFUT 2 (NACE 2) muvofiq.

Kasbiy qamrov: barcha kasblar.

Mavzu bo'yicha qamrov: jinsi, hududlar, shaharlar va qishloq joylar bo'yicha xodimlar harakati.

2.2.1.2 Statistik qamrovdan istisnolar

Statistik qamrovga barcha yuridik shaxslar, yuridik shaxslarni alohida bo'linmalari, (fermer xo'jaliklaridan tashqari) kiritilgan.

2.2.1.3 Aniqlanmagan faoliyat

O'zini-o'zi band qilganlar va ro'yxatga olinmagan faoliyat turlarida bandlar kuzatilmaydi.

2.3 Tasniflash/sectorlar bo'yicha taqsimlash

2.3.1 Tasniflash/sectorlar bo'yicha taqsimlash

Yevropa Ittifoqi ichidagi iqtisodiy faoliyat tasniflagichiga (КДЕС- ред 2) ekvivalent bo'lgan O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy faoliyat turlari tasniflagichiga IFUT 2 (NACE 2) muvofiq amalga oshiriladi.

Asosiy hisob birligi - institutsional birlik.

Xodimlar harakati hisoboti O'zbekiston Respublikasining qonuni bilan tasdiqlangan Mehnat kodeksi (21.12.1995 y. № 161-I) asosida amalga oshiriladi.

2.4 Hisobga olish asoslari

2.4.1 Baholash

Korxonalar va tashkilotlar tomonidan taqdim etiladigan davlat statistika hisobotlari ma'lumotlariga asosan xodimlar harakati ma'lumotlari shakillanadi.

2.4.2 Hisobga olish asosi

Korxonalar va tashkilotlar tomonidan yillik asosda davlat statistika organlariga taqdim etiladigan davlat statistika kuzatuvlariga asosan ma'lumotlar shakillanadi.

2.4.3 Yalpi/sof ko'rsatkichlarni hisoblash tartib-taomillari

O'zbekiston Respublikasi bo'yicha jami xodimlar harakati yilda bir marta yillik hisobotlar asosida hisoblanadi.

Hisobot yilida ishga qabul qilingan, bo'shatilgan xodimlar, shundan sabablari bo'yicha soni kuzatiladi. Ma'lumotlar iqtisodiy faoliyat turlari, hududlar, shaharlar va qishloq joylari bo'yicha shakllantiriladi.

3. Aniqlilik va ishonchlilik

3.1 Birlamchi ma'lumotlar

3.1.1 Birlamchi ma'lumotlarni yig'ish asoslari

Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 25 sentabrdagi 274-son "Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida"gi qaroriga va Vazirlar Mahkamasining 2017- yil 9- fevraldagi 66-son "O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016 yil 28 oktyabrdagi PQ-2646-sonli "Tadbirkorlik subyektlarini davlat ro'yxatidan o'tkazish va hisobga qo'yish tizimini takomillashtirish to'g'risida"gi qarorini amalga oshirish choralari to'g'risida"gi qaroriga muvofiq doimiy ravishda yangilanib turadigan keng qamrovli (Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri) davlat registry statistika faoliyatini amalga oshirishda asos bo'lib xizmat qiladi.

Ro'yxatidan o'tkazish tartibi talablariga javob beradi (yangi birliklarni qo'shishni, to'xtatilgan birliklarni yo'q qilishni va qo'shilishini va mulkchilikdagi o'zgarishlarni qayd qilishni o'z ichiga oladi).

Ma'lumotlarni yig'ish dasturning to'liqligini ta'minlash uchun xom ma'lumotlar doimiy ravishda tahlil qilinadi. Hisobot shakllari vaqti-vaqti bilan ishchi kuchini hisobga olish va xalqaro taqqoslash sohasidagi o'zgargan vaziyatlarni hisobga olish uchun qayta ko'rib chiqiladi.

Xodimlar harakati ko'rsatkichlarini shakllantirishda "Mehnat hisoboti" yillik davlat statistika hisoboti hamda tegishli tarmoqlar hisobot shakllarining mehnat bo'limlari birlamchi ma'lumotlari axborot bazasi hisoblanadi.

3.1.2 Birlamchi ma'lumotlarning ta'rifi, qamrovi, tasniflari, baholanishi va hisobga olish davri

Dastlabki ma'lumotlar statistik qamrov, klassifikatsiya, baholash ma'lumotlarni hisobga olish davri, talab qilinadigan ta'riflar parametriga yetarli darajada yaqin keladi.

3.1.3 Birlamchi ma'lumotlarning o'z vaqtida tayyor bo'lishi

Ma'lumotlarni yig'ish dasturi ularni o'z vaqtida olishni ta'minlaydi.

Dastlabki ma'lumotlar davlat statistika qo'mitasi tomonidan yil yakuni natijalari bo'yicha statistika dasturida belgilangan muddatlarda respublika bo'yicha, hududlar va belgilangan iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ishlab chiqiladi

Yillik natijalarga asosan hisobot yilidan keyin iyun oyida jami xodimlar harakati hisoboti shakllanadi.

3.2 Birlamchi ma'lumotlarni baholash

3.2.1 Birlamchi ma'lumotlarni baholash

Olingan ma'lumotlar qamrovning to'liqligi tahlil qilinadi. Ma'lumotlar Davlat statistika qo'mitasi hamda xududiy statistika boshqarmalarida nazorat va tahlil qilinadi. Xatoliklar aniqlanganda ma'lumotlarga aniqlik kiritiladi va to'g'rilanadi.

3.3 Statistik usullar

3.3.1 Birlamchi ma'lumotlar bilan ishlashda statistik usullar

Qo'llaniladigan statistik usullar ma'lumotlarni qayta ishlashda xatolarni minimallashtirish uchun imkon beradigan statistik jarayonlarga asoslanadi. Ma'lumotlarni yig'ish jarayonlari, ma'lumotlarni qayta ishlashdagi (kodlashtirish, tahrirlash va jadvallarni tuzish) xatolarni minimallashtirish uchun imkon beradi.

3.3.2 Boshqa statistik jarayonlar

Ma'lumotlarga tuzatish kiritish va qayta ishlash asoslangan usullar yordamida amalga oshiriladi. Yakuniy ma'lumotlarni shakllantirishdan oldin dastlabki ma'lumotlarga tuzatishlar kiritiladi.

3.4 Ma'lumotlarni taqqoslash

3.4.1 Oraliq natijalarni taqqoslash

Asosiy oraliq ma'lumotlardagi mumkin bo'lgan farqlar tahlil qilinadi va ma'lumotlar farqlari bartaraf etiladi.

3.4.2 Oraliq ma'lumotlarni baholash

Yakuniy va oraliq statistik ma'lumotlar muntazam ravishda baholanadi va solishtirib boriladi. Farq mavjud bo'lgan taqdirda ularni bartaraf etish choralari ko'riladi.

3.4.3 Yakuniy statistik ma'lumotlardagi tafovutlar va boshqa nomuvofiqliklarni o'rganish

Oraliq ma'lumotlardagi statistik farqlar tekshiriladi va baholanadi.

Yakuniy statistik ma'lumotlarda statistik farqlar va boshqa ko'rsatkichlardagi mavjud muammolar o'rganiladi. Xulosa ma'lumotlarini oldingi davr bilan taqqoslash amalga oshiriladi.

Avvalgi nashr etilgan ma'lumotlarda nomuvofiqlik mavjud bo'lsa, keyingi ma'lumotlarga o'zgartirish kiritiladi.

Kelishuv boshqa idoralar, korxonalar, tashkilotlar bilan amalga oshirish mumkin.

3.5 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish tahlili

3.5.1 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqishni o'rganish va tahlil qilish

Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqishni o'rganish va tahlil qilish tizimli ravishda yillik davriylikda

o'tkaziladi va uning natijalari ichki statistika ishlarida hisobga olinadi.

4. Amaliy yaroqlilik

4.1 Davriylik va o'z vaqtidaligi

4.1.1 Davriylik

Xodimlarning harakati haqidagi ma'lumotlar har yili shakllantiriladi.

4.1.2 O'z vaqtidaligi

Yillik ma'lumotlar kelgusi yilning iyun oyida tayyor bo'ladi.

4.2 Qiyosiylik

4.2.1 Ichki qiyosiylik

Statistik ma'lumotlar davriylik, ichki qiyosiylik asosida tavsiflanadi.

4.2.2 Vaqt bo'yicha qiyosiylik

Ma'lumotlarning qiyosiy davriy qatorlari mavjud bo'lib, xodimlar harakati sonining dinamikasi 2008 yildan boshlab shakllantiriladi.

2016 – yilga qadar taqsimot XXTUT milliy klassifikatori tarkibida, 2016-yildan buyon iqtisodiy faoliyat turlari tarkibida (NACE rev.2-ga asoslangan iqtisodiy faoliyat turlarining umumdavlat tasniflagichiga (IFUT 2) muvofiq amalga oshirildi).

4.2.3 Sektorlar va sohalar o'rtasidagi qiyosiylik

Statistik ma'lumotlar boshqa manbalardan olingan ma'lumotlarga (mehnat organlari va boshqalar) mos keladi.

4.3 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish

4.3.1 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqish jadvali

Yakuniy ma'lumotlar tayyorlash jadvali har yili ishlab chiqiladigan statistika dasturi bilan belgilanadi. Iqtisodiyotda xodimlar harakati haqidagi yakuniy ma'lumotlar nashrlarda keltiriladi.

4.3.2 Dastlabki va/yoki qayta ko'rib chiqilgan ma'lumotlarni aynan shu toifasi bo'yicha belgilash

Yakuniy ma'lumotlar tarqatiladi va e'lon qilinadi.

4.3.3 Ma'lumotlarni qayta ko'rib chiqishni o'rganish va tahlil qilish bo'yicha olingan natijalarni tarqatish

Yakuniy ma'lumotlar Davlat statistika qo'mitasi nashirlari orqali tarqatiladi.

5. Qulayligi

5.1 Ma'lumotlar

5.1.1 Statistik ma'lumotlarni taqdim etish

Ma'lumotlar taqdim etish shakli foydalanuvchilar talabiga mos keladi (jadvallar, dinamik qatorlar, diagrammalar va boshqalar).

Statistik nashrlarda jadval va grafik ko'rinishida xodimlar harakatining iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha, mulkchilik shakli, shahar va qishloq va jinslar kesimidagi ma'lumotlari keltirilgan.

Qisqa uslubiy tushuntirishlar keltirib o'tiladi.

5.1.2 Ma'lumotlarni tarqatish vositalari va shakllari

5.1.2.1 Bosma shaklda – Yangi nashr

Statistik ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasining statistik to'plamlari orqali taqdim etiladi:

- «O'zbekistonda mehnat va bandlik» va boshqalar.

Bundan tashqari, statistik ma'lumotlar foydalanuvchilarning so'roviga ko'ra taqdim etiladi.

5.1.2.2 Bosma shaklda – Oylik byulletenlar

5.1.2.3 Bosma shaklida – Choraklik byulletenlar

5.1.2.4 Bosma shaklda – Yillik byulletenlar

5.1.2.5 Bosma shaklda – Boshqalar

Foydalanuvchilarning maxsus so'rovlari bo'yicha jadvallar.

5.1.2.6 Elektron shaklda - Byulleten yoki nashrlar

5.1.3. Ma'lumotlarni e'lon qilish jadvali

5.1.4 Bir vaqtning o'zida e'lon qilish

--

5.1.5 So'rov bo'yicha ma'lumotlarni tarqatish

O'zbekiston Respublikasi «Rasmiy statistikasi to'g'risida»gi Qonun, «O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi to'g'risida»gi Nizom, statistik ma'lumotlarni tayyorlash va taqdim etish ishlarini tashkil etish Reglamentiga asosan statistik ko'rsatkichlar foydalanuvchilarga ularning so'roviga asosan belgilangan tartibda taqdim etiladi. Statistik ma'lumotlar jismoniy yoki yuridik shaxslarning yozma so'roviga asosan bosma yoki elektron jadval, statistik to'plam, byulleten, ekspress-ma'lumot ko'rinishida taqdim etiladi.

5.2 Metama'lumotlar

5.2.1 Konseptsiyalar, statistik qamrov, tasniflar, hisobga olish asoslari, ma'lumotlar manbasi va statistik usullar to'g'risidagi hujjatlar va ma'lumotlarni tarqatish

Qo'mita veb-saytida statistik ko'rsatkichlarning qanday shakllanishi va hisoblanishi bo'yicha uslubiy nizom joylashtirilgan.

Bitim ma'lumotlari, statistik qamrov, tasniflar, ma'lumotlar manbai va statistik uslublar asosiy ko'rsatkichlarga uslubiy tushuntirish ko'rinishida statistik to'plamlarda aks ettirilgan.

5.3. Foydalanuvchilarga yordam ko'rsatish

5.3.1 Aloqa bog'lash bo'yicha ma'lumotlarni tarqatish

--

9. Rejalar

9.1 Oxirgi

9.1.1 Takomillashtirish rejasi – Oxirgi takomillashtirishlar

Mehnat bo'yicha statistika kuzatuvining shakllari takomillashtirildi, qabul qilingan va ishdan boshagan xodimlarning jinsi ko'rsatkichlari qo'shildi.

9.2 Umumiy

9.2.1 Takomillashtirish rejasi – Qisqa muddatli

Davlat statistika qo'mitasi O'zbekiston Respublikasi Bandlik va mehnat munosabatlari vazirligi o'zaro xodimlar harakati bo'yicha ma'lumotlar almashinuvini takomillashtirish bo'yicha maxsus dasturiy ta'minot yanada takomillashtiridi.

9.2.2 Takomillashtirish rejasi – O'rta muddatli

Davlat statistika hisobotlarida turli sabablarga ko'ra ishchilarni ishdan bo'shash sabablarini

to'liqroq aks ettirish.

9.3 Moliyaviy

9.3.1 Takomillashtirish rejasi – texnik/moliyaviy ko'makka talab – Qisqa muddatli

Statistika dasturi asosida moliyalashtirish ta'minlangan.

9.3.2 Takomillashtirish rejasi - texnik/moliyaviy ko'makka talab – O'rta muddatli

Statistika dasturi doirasida moliyalashtirish ta'minlandi. O'rta muddatli rejalarni amalga oshirish uchun xalqaro tavsiyalar va eng yaxshi amaliyotlarni o'rganishda texnik yordam zarur.

Aloqa bog'lash uchun shaxs (shaxslar):

F.I.O.:	Yuldoshev Zoyir Toshkanovich
Lavozim:	Boshqarma boshlig'i
Bo'linma:	Demografiya va mehnat statistikasi boshqarmasi
Idora:	O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi
Manzil:	Mustaqillik 63
Shahar/region:	Toshkent shahri
Mamlakat:	O'zbekiston Respublikasi
Pochta indeksi:	100170
Telefon: mamlakat kodi/shahar kodi/raqam	998 71 2028065
Faks: mamlakat kodi/shahar kodi/raqam	998 71 2028153
Elektron manzil:	z.yuldoshev@stat.uz